GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

J A S I O N A

1. Nazwa

BUDYNEK MIESZKALNO – GOSPODARCZY
d. wycug w zagrodzie

2. Czas powstania

4 ćw. XIX w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

nr 49a

dz. nr 230/2

5. Przynależność administracyjna

Województwo OPOLSKIE

Powiat PRUDNICKI

Gmina LUBRZA

6. Formy ochrony

Nr rejestru zabytków:

MPZP:

8. Historia, opis i wartości

Wieś Jassona wzmiankowana w źródłach w 1233 roku. Wieś lokowana, o regularnym układzie siedliska wiejskiego w formie ulicówki obustronnie zabudowanej oraz niwowo-łanowym układzie rozłogów. Historycznie niewielka wieś, licząca mniej niż 20 kmieci i zagrodników i taka pozostała do dzisiaj. Większość zachowanej zabudowy zagrodowej pochodzi z 2 połowy XIX i początków XX wieku.

Budynek mieszkalno - gospodarczy przeznaczony dla rodziców gospodarzy, wybudowany w ciągu budynków w zagrodzie, najprawdopodobniej w 4 ćwierci XIX w., usytuowany jest szczytem do ulicy. Jest to budynek murowany, tynkowany, dwukondygnacyjny, węższy od domu gospodarzy kryty dachem dwuspadowym, łupkiem. Budynek połączony jest z częścią gospodarczą, niższą, obecnie częściowo w stanie ruiny. Od frontu dwie osie okienne, w partii dachu jedno mniejsze okno. Na parterze wtórne, powiększone otwory ze stolarką współczesną, na piętrze stolarka skrzynkowa, 4-dzielna, zdobiona. Na elewacjach detal architektoniczny, częściowo uszkodzony – szczególnie braki od frontu na parterze w narożnikach oraz profilowanych opasek okiennych, zlikwidowanych najprawdopodobniej podczas wymiany stolarki. Zachowane tynkowane narożniki w formie bonii na parterze i żłobkowane pilastry na 2 kondygnacji, gzymsy kordonowe i podokapowe oraz odcinkowe nad oknami 2 kondygnacji.

Budynek o cechach zabytkowych zachował charakterystyczne elementy z czasu budowy: bryłę, układ połaci dachowych i zlicowanie okapów z elewacją, pokrycie z łupka, na budynku tynki mineralne tradycyjne z efektowną, choć częściowo uszkodzoną dekoracją. Relikty oryginalnej stolarki.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Techniczny stan zachowania mierny. Zawalona miejscowo część gospodarcza. Nieużytkowany popada w ruinę. Brak remontów elewacji doprowadził do dekapitalizacji wypraw tynkarskich, występują ubytki tynków i detalu architektonicznego. Zły stan oryginalnej stolarki.

Wskazane utrzymanie funkcji użytkowych budynku mieszkalnego, przeprowadzenie prac remontowych z zachowaniem bryły, nawiązanie do rodzaju i kolorystyki pokrycia dachowego z brakiem wysuniętych od frontu okapów, zachowanie w elewacjach naturalnej kolorystyki tynków – kolor tynku, bielenie elewacji lub odcienie pastelowe. Wskazane zachowanie detalu architektonicznego i jego uporządkowanie (z rekonstrukcją uszkodzonych elementów). Zachowanie kształtu i rozmieszczenia pierwotnych otworów okiennych.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Iwona Solisz

listopad 2020r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków